

τέσσερες του καὶ κοπιάζει για τὴν πραγματεία του. Καὶ ἐπειδὴ  
ἀκριβῶς ἔχει πληρεῖ καὶ ἀπόδυτη πίστη στὴν ὁδία του, μοχθεῖ ἀκα-  
τάπαιστα μεταποτελεῖ σὰς τὰς σύναψεις. Ἀγωνίζεται μὲν  
τάπιαστα μεταποτελεῖ σὰς τὰς σύναψεις. Ἀγωνίζεται μὲν

Μποροῦμε τά θαύματα νὰ τά κατατάξωμε σέ δυσδικασίες κατηγορίες. Στήν μία συγκαταλέγονται γεγονότα ἢ ἀποτελέσματα ἀπίστευτα καὶ  
ἐκπληκτικά, π.χ., τὸ ξαφνικό περπάτημα ἐνδεικνύοντα, ἢ ἀνίδυνη πυ-  
ροβασία ὥρισμένων ἀνθρώπων ι.λ.π. Ἡ δεύτερη κατηγορία θαυμάτων  
περιλαμβάνει γεγονότα καὶ ἀποτελέσματα, πού ἀπορρέουν ἀπό ύπεράν-  
θρωπες θυσίες τῶν ἀνθρώπων, π.χ., ἢ σωτηρία ἐνδεικνύοντος ὕστερα,  
ἀπό ἔνα τιτάνιο ἀγῶνα του μέσα στήν τρικυμισμένη θάλασσα, ἢ μέχ-  
λιες δυσδικασίες καταπληκτική ἀνοδος καὶ πρόδοος ἐνδεικνύοντος  
σέ τομεῖς πνευματικούς ι.λ.π.

Σύμφωνα μέ τὸ περιεχόμενο τῆς θρησκευτικῆς πίστεως, κάθε θαῦμα  
εἶναι δυνατό, ἀρκεῖ ἢ πίστη πρός τὸν Θεόν νὰ εἶναι ἀπόδυτη καὶ ὡλοθ-  
ιληρωμένη. Ἡ ἀπόδυτη ἀφοσίωση τοῦ ἀνθρώπου πρός τὸν δημιουργὸν τοῦ  
σύμπαντος ἔξασφαλίζει τέτοια ἐπαφή ἀνάμεσα σ' αὐτὸν καὶ στὸν Θεόν,  
ῶστε ἢ ἐπενέργεια τῆς θείας δυνάμεως κατά χάριν φέρνει ἀμέσως τὸ  
πιθούμενο θαυματουργικό ἀπότελεσμα. Ἔδω δέν χρειάζεται κανένας  
μόχθος. Δέν ύπάρχει καταβολή σωματικῶν δυνάμεων. Καμιαία ύλική προσ-  
πίθεση δέν εἶναι νοητή. Υπάρχει μονάχα φυχιακή προσήλωση καὶ ἀφο-  
σίωση πρός τὸν Παντοδύναμο. Ο, ἀνθρώπος ἀφιερώνεται δλότελα στὸν  
Θεό. Ἡ πίστη του δέν δημιουργεῖ ἀπλῶς μιάν ἐλπίδα για τὴν ἐπέλευ-  
ση ἐνδεικνύοντος. Υπάρχει ἀπόδυτη βεβαιότητα, ὅτι θά ἐπέλθῃ τὸ γε-  
γονός, θά ρθῇ τὸ ἀπότελεσμα.

Ἄρα τήν περιπτώση τῶν καταπληκτικῶν γεγονότων καὶ ἀποτελέσμάτων,  
πού ἔρχονται σάν ἐπανδλουθα ύπερανθρώπων προσπαθειῶν, δι παράγοντας  
"πίστη" ἀποκτᾶται ίδιαίτερο περιεχόμενο. Ο ἀγωνιζόμενος για τά ώρατα  
ίδαιναι τῆς ζωῆς ἀνθρώπος καθοδηγεῖται ἀπό μιά ἀσάλευτη πίστη στήν  
ἀξία τους. Βάζει σάν στόχο τῆς ζωῆς του, π.χ., τὴν ἀνοδό του στίς  
βαθμίδες τῆς ἐπιστήμης ἢ τὴν δημιουργία ἐκ μέρους του ἐνδεικνύοντος,  
τόσο απουσιαίου καὶ ὡφέλιμου στὸν κοινωνικὸν σύνολο. Αφοσιώνεται στὸ

Ιδεῶδες του ιαί ιοπιάζει γιά τὴν πραγματοποίησή του. Καί ἐπειδή  
ἀντιβῶς ἔχει πλήρη ιαί ἀπόλυτη πίστη στὴν ἀξία του, μοχθεῖ ἀνα-  
τάπαιστα ιαί ἐπιστρατεύει ὅλες του τίς δυνάμεις. Ἀγωνίζεται μέσος  
συνέπεια ιαί μέ ύπομονή προχωρεῖ ὀλοένα πρὸς τὰ ἐμπρός, ὑπερνικών-  
τας σταδιακά ὅλες τὶς δυσκολίες. Δέν τὸν ιλοντζουν οἱ ἀντιξοδητες.  
Ο εὔγενής ἀγωνιστής ἀντιμετωπίζει ιάθε ἀρνητικό παράγοντα μέ σθέ-  
νος ιαί αὐτοπεποίθηση. Ἐχει σταθμίσει τὶς θυσίες μέ τὸ ἐπιδιωκμε-  
νο ἀποτέλεσμα. Ἐχει βγάλει τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι ἀξί-  
ζουν οἱ θυσίες, προιειμένου νά κατακτηθῇ ἔνας εὔγενής στόχος. Ἐτσι,  
ξεκινᾶ ἔναν ἀγώνα ἐπίπονο. Ξέρει ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θά διαρκέσῃ  
πολλά χρόνια. Ὁτι θά συναντήσῃ τεράστια ἐμπόδια. Ισως μερικά  
ἀπό αὐτά θά φανοῦν ἀνυπέρβλητα. Καί ὅμως, ἀποτολμᾶ ὁ εὔγενής ἀγωνι-  
στής τὴν τιτάνικην προσπάθεια, γιατὶ εἶναι σταθερά προσηλωμένος στὸ  
ἰδεῶδες του. Ἐχει ἀποφασίσει ~~τις~~ ήταν χρησιμοποιήση ἐντατικά ὅλες  
του τὶς δυνάμεις. Δέν θά ἀπελπισθῇ ποτέ. Κανένα γεγονός, ὅσο δυσάρε-  
στο ιαί ἀν εἶναι, δέν θά μπορέσῃ νά τὸν ἀπογοητεύσῃ, ὥστε νά σταμα-  
τήσῃ τὸν ἀγώνα του.

Στὴν πορεία του ὁ εὔγενής ἀγωνιστής δέν συναντᾶ μόνον δυσκο-  
λίες ἀντικειμενικές. Δέν παρεμποδίζεται μονάχα ἀπό ἀρνητικούς ύλι-  
κούς παράγοντες, ἀπό ιανοτυχίες ιαί δυσμενεῖς ιοινωνικοοικονομικές  
ξελίξεις του βίου. Εἶναι δυνατὸν νά τοῦ σταθοῦν ὡς ἐμπόδια ιαί οἱ  
ἰδιορρυθμες συνθῆκες τοῦ οἰνογενειακοῦ του περιβάλλοντος. Ἀλλά  
πρὸ παντός, εἶναι σύνηθες τὸ φαινόμενο, νά συναντᾶ ὁ εὔγενής ἀγωνι-  
στής τὸν φθόνο ιαί τὸ μῆσος συνανθρώπων, οἱ δποῖοι ὅχι μόνον δέν  
χαίρονται τὴν δμορφιά ἀπό ἔνα εὔγενικό ἀγώνα, ἀλλά ἀντίθετα, βλέ-  
πουν τὸ γεγονός μέ χαιρειαί ιαί μεταχειρίζονται διάφορα τεχνά-  
σματα ιαί μεθόδους, προ ιειμένου νά καταστρέψουν τὴν προσπάθεια  
ιαί νά καταπληγώσουν τὴν φυχή τοῦ ἀγωνιστῆς, ματαιώνοντας φυσικά  
τὴν πραγματοποίηση ἐνδιάμεση. Η εξουδετέρωση  
τέτοιων καταστάσεων εἶναι δύσκολη. Χρειάζεται ἀπροσμέτρητη ὑπομο-  
νή, ἀτσαλένια φυχική ἀντίσταση στὸν μικρόφυχο φυχολογικό πόλεμο

τῶν συνανθρώπων. Στὴν δοκεῖρή ἀντίδρασή τους. Ἡ ἐπιμονή τοῦ εὐγένης ἀγωνιστῆς πρέπει νὰ στηρίζεται στὴν πίστη, ὅτι στῇ διαμάχῃ ἀνάμεσος στὴν εὐγένεια καὶ στὴν δολιδητα, ἡ νίκη πηγαίνει πάντα μὲ τὸ μέρη τῆς πρώτης. Ἡ δολιδητα στὸ τέλος πάντα ντροπιάζεται.

~~εύγενης~~ Συνήθως οἱ ἀγῶνες γιὰ τὴν κατάκτηση ἐνδές φωτεινοῦ στόχου εἶναι ἀφανεῖς. Λίγα περιστατικά φθάνουν στὴν ἐπιφάνεια τῆς ζωῆς. Τὰ περισσότερα μένουν ἄγνωστα. Τὰ γνωρίζει μονάχα ὁ ἀγωνιστής. Γι' αὕτης ἀκριβῶς, ὅταν ἐπέρχεται τὸ λαμπρὸ ἀποτέλεσμα, δλοὶ ἐνπλήσσονται. Μέλοιν γιὰ κάποιο θαῦμα. Σὲ πολλοὺς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἀπίστευτο. Μερικοὶ προσπαθοῦν καὶ δπισταντα νά ἔξηγήσουν τὸ φαινόμενο. Οἱ εὐγενεῖς ὅμως φυχές καμαράνουν τὸν ἀγωνιστὴν καὶ θαυμάζουν τὸ κατόρθωμά του.

Εἶναι ἀδύνατο νὰ πιστέψῃ κανεὶς, ὅτι ἀνθρωπος, π.χ., καφάλαλος χωρὶς ὄραση ταυτόχρονα, μπορεῖ νὰ γίνη ἐπιστήμων, λογοτέχνης κ.λ.π. Καὶ ὅμως, ἡ ζωὴ παρουσιάζει παρόμοια παραδείγματα. Στίς περιπτώσεις αὕτες τὰ ἐπιτεύγματα εἶναι ἀληθινὰ θαῦματα. Καὶ ἔξηγεῖται ἀπόλυτα ἡ πίστη τῶν ἀνθρώπων, ὅτι σ' αὕτες τίς περιπτώσεις ὑπάρχει ἡ ἐπενέργεια τῆς θείας δυνάμεως. Εἶναι τόση ἡ λάμψη τοῦ θαύματος, ὥστε νὰ πείθῃ ἡ τέτοια ἔξηγηση, ίδιως ἐκείνους, ποὺ ἀγνοοῦν τὴν τιτάνια προσπάθεια τῶν εὐγενῶν ἀγωνιστῶν.

Απὸ τὴν φύση του ὁ ἀνθρωπος ἔχει μέσα του τεράστιες φυχικές δυνάμεις. Αὔτες ὑποκινοῦν καὶ θέτουν σὲ δημιουργική ἐνέργεια καὶ τίς σωματικές του δυνάμεις. Ετσι, ὅταν ὁ ἀνθρωπος πιστεύῃ στὸν εαυτὸν καὶ συμπληρώνει τούτη τὴν πίστη του μὲ μιάλλη πίστη πάνω στὴν ἀξία τῶν εὐγενιῶν ίδανικῶν τῆς ζωῆς, μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ ἀληθινά θαῦματα. Εἶναι προινισμένος ὁ ἀνθρωπος ἀπὸ τὸ Θεό, νὰ σκέπτεται καὶ νὰ στοχάζεται, ἀλλά καὶ νὰ ιάνη πράξεις τούς εὐγενεῖς στοχασμούς του. Αρκεῖ νὰ θέλῃ νὰ ἀποδυθῇ στὸν στίβο τῶν ὥραίων ἀγάνων. Οἱ εὐγενεῖς του ἀγῶνες μποροῦν νὰ δδηγήσουν σέ ἀπίστευτα ἀποτελέσματα.

Ἡ θρησκευτική πίστη ἀποικαθιστᾶ τίς σχέσεις μας μὲ τὸν Θεό. Ταυτοποιεῖ τὸ μέγα τοῦτο ήθινδ ζῆτημα. Παράλληλα ὅμως, κάνει συνετό

τὸν ἄνθρωπο. Τοῦτο δικαῖος δέν σημαίνει~~τὸν~~ δὲ ἄνθρωπος πρέπει ~~καὶ~~ αὐτοῦ πτεται ἡθικῶς, ὥστε νὰ μή προβάλῃ σὲ ἐνέργειες ἀνθικες καὶ ἀντικοινωνικές. Αὕτη ἡ ἀρνητική συμπεριφορά δέν ἀρκεῖ. Χρειάζεται θετικὴ ἐνέργεια για τὴν ἐπίτευξη ἐνδικῆς καὶ λοῦ ἀποτελέσματος. Χρειάζεται εὐγενής ἀγώνας. Ἡ θρησκευτικὴ λοιπόν πίστη εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχῃ θετικὸς κοινωνικὸς περιεχόμενο. Τά μάτια τῆς φυχῆς μας, ἀφοῦ κοιτάζουν πρός τὸν οὐρανό, πρέπει νὰ στραφοῦν καὶ πρός τὴν γῆ. Πᾶντα σὲ τοῦτο τὸν πλανῆτη πρέπει νὰ ἀγανισθῇ δὲ ἄνθρωπος, για νὰ καταξιωθῇ δὲ ἡθικὸς ἔαυτός του. Πρέπει λοιπόν νὰ πιστέψῃ κανεὶς στὸν ἔαυτό του καὶ ἔπειτα, στὴν ἀξία τῶν ἰδανικῶν. Ακολούθως, νὰ ἀποδυθῇ στὸν ἀγώνα.

Θερε, πίστη, στὴ γενικότερη μορφῇ της, διταν εἶναι ἀληθινὴ καὶ σταθερή, ἀκλδνητη καὶ ἀσάλευτη, δημιουργεῖ στὸν ἄνθρωπο μιάν στέρεη αὐτοπειθηση για τὰς ἀπειδριστες φυχικές καὶ σωματικές του δυνάμεις. Μέ τούτη τὴν συναίσθηση στὴ δυναμικότητα τοῦ φαυτοῦ μας, ἐδραιώνουμε συνακόλουθα τὴν πίστη μας στὴν ἐπέλευση ἐνδικῆς δποιουδήποτε μεγάλου ἐπιτεύγματος, πού θὰ ρθῇ σάν ἀποτέλεσμα τῶν εὐγενικῶν προσπαθειῶν μας. ~~Καὶ~~ πίστη αὕτη ἀποκτᾶ εὐρύτερο περιεχόμενο. Προσδιορίζει τὴν ἀποστολὴ τοῦ ἀνθρώπου στὰ πλαίσια τῆς κοινωνικῆς φωτικῆς. Καθορίζει τὸν ἀληθινὸν προορισμὸν του. Τὸν καθιστᾶ εὐγενῆ ἀγωνιστὴ, ἀνένδοτο καὶ ἀνυποχώρητο στὰς ἡθικές του ἀντιλήφεις καὶ πεποιθήσεις. Τὸν ιάνει δημιουργό ἀληθικῶν θαυμάτων, πού εἶναι τέκνα τῆς εὐγενοῦς πίστεώς του. Εἶναι λαμπρὰ ἀποτελέσματα τῶν ὑπερανθρώπων θυσιῶν του.

Στάθης Εὐσταθιάδης